

הוצאת תבונות מכללת הרצוג

גיליון זה של **נטועים** מקדיש מקום נרחב למסכת שאינה מן הנלמדות ביותר: מסכת קינים. פ' רוט מפרסם לראשונה מנתב יד פירוש על מסכת קינים לאחד מן הראשונים מבעלי התוספות. לפירוש נלווה מבוא, שבו בוחן המהדיר את ענייני הפירוש ומציע, בזהירות הראויה, לייחס את הפירוש לר"ש משאנץ. בנספח למאמרו סוקר המחבר את פירושי הראשונים למסכת קינים שהגיעו לידינו.

שני מאמרים נוספים הנוגעים במסכת קינים מתפרסמים בגיליון. י' ברודי סוקר את ספרו של מ' קופל ובו פירוש חדש, 'על דרך החשבון', למסכת קינים. בסקירת המאמרים בענייני משנה סוקר א' וולפיש, בין השאר, מאמר על מסכת קינים.

מן המפורסמות שהפייטנים הקדומים שאבו את תוכני יצירתם מאוצרות המדרשים. לאחרונה הוצגו גם מקרים בודדים של השפעה הפוכה - מן הפיוט אל המדרש. ע' הכהן מצביע על השפעה של שני פיוטים קיליריים לפורים על מדרשי אסתר המאוחרים. במאמר זה מתפרסמים לראשונה הפיוטים הקיליריים 'אספרה אל חוק' ו'אמל ורבך' במהדורה ביקורתית מתוקנת, והמהדיר בוחן את יחסם של פיוטים אלה למדרשי אסתר.

י' נגן (גנק) דן בתיאורים התנאיים של שמחת בית השואבה. לדבריו, תיאורים אלה משחזרים תיאורים מקראיים של אירועים מכווננים בהקמת המקדש, ומכאן כי שמחת בית השואבה נתפסה כשמחה על קיום המקדש ועל השראת השכינה בו.

ש' כהן מציע פירוש חדש לפיס ולהגרלה הנזכרים במשנת יומא פרק ב'. לדבריו יש להבחין בין ההגרלה שנהגה בראשונה בין שני הכוהנים שהגיעו ראשונים לקצה הכבש, לבין הפיס שהחליף את המירוץ משבאו לידי סכנה.

במדור התרגומים מתפרסם מאמרו של ר' שאול הורוביץ העוסק בכמה היבטים של עריכת התלמוד.

המערכת